

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародної інформації

ЄВГЕНІЯ ТИХОМИРОВА

МІЖНАРОДНІ КОНФЛІКТИ

Методичні рекомендації

ЛУЦЬК - 2014

УДК 327.5(072)
ББК 66.4(0),302я73-9
Т 46

*Рекомендовано до друку навчально-методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № -__ «__» _____ 2014 р.)*

Рецензент: Юрійчук Є.П., доктор політичних наук, професор
Митко А.М., кандидат політичних наук, доцент

Тихомирова Є. Б.

Міжнародні конфлікти: метод. реком. для студ. спеціальності
6.030204 – «міжнародна інформація» / Є. Б. Тихомирова. – Луцьк : СНУ ім.
Лесі Українки, 2014. – 15 с.

Видання містить тематику лекційного курсу, завдання до семінарських
занять та індивідуальної роботи студентів, тематику рефератів та
індивідуальних науково-дослідних робіт, перелік питань для модульного і
підсумкового контролю і список рекомендованих джерел.

Для студентів спеціальності «Міжнародна інформація».

УДК 327.5(072)
ББК 66.4(0),302я73-9

© Тихомирова Є.Б.
© Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки, 2014

1. ВСТУП

Навчальна дисципліна «Міжнародні конфлікти» присвячена проблемам конфліктів у міжнародних відносинах. Тут розглядаються основні концепції міжнародної конфліктології, теорії конфліктів і їхнього врегулювання, причини виникнення конфліктів, виділяються особливості конфліктів між великими державами й країнами, що розвиваються. Особлива увага звернена можливостям запобігання й урегулювання конфліктів на основі різних стратегій і підходів.

Курс складається із двох частин. Перша частина присвячена аналізу конфліктів у міжнародних відносинах, причинам виникнення конфліктів і теоретичних підходів у міжнародній конфліктології. Друга частина звернена до вивчення існуючих теорій і практичних підходів в урегулюванні міжнародних конфліктів.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 2,25	0302 – Міжнародні відносини	вибіркова
Модулів 3	6.030204 «Міжнародна інформація»	Рік підготовки – 4
Змістових модулів 1		Семестр – 1
ІНДЗ: є		Лекції 14 год.
Загальна кількість годин 90		Практичні (семінари) 14 год.
Тижневих годин: Аудиторних 2 год. Самостійної роботи 1,1 год. Індивідуальної роботи 1,2 год.		Самостійна робота 32 год. Індивідуальна робота 30 год.
	бакалавр	Форма контролю: <u>залік</u>

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою курсу є розуміння студентами природи міжнародних конфліктів, закономірностей їхнього розвитку, можливостей запобігання насильницьких конфліктів і принципи їхнього врегулювання, а також розвиток навичок і вмій для самостійної аналітичної роботи з проблеми міжнародного конфлікту й одержання знань, необхідних для розуміння й участі в численних дискусіях про міжнародні конфлікти в наукових і політичних колах.

Курс складається із двох частин. Перша частина присвячена аналізу конфліктів у міжнародних відносинах, причинам виникнення конфліктів і теоретичних підходів у міжнародній

конфліктології. Друга частина звернена до вивчення існуючих теорій і практичних підходів в урегулюванні міжнародних конфліктів.

Студенти повинні знати: політичні, економічні, ідеологічні, релігійні, етнічні, національні, територіальні. причини виникнення конфліктів; особливості конфліктів між великими державами й країнами, що розвиваються; основні концепції в міжнародній конфліктології, теорії конфліктів і їхнього врегулювання; можливості запобігання й урегулювання конфліктів з оглядом основних стратегій і підходів, основні теоретичні підходи до аналізу міжнародних переговорів, задачі, форми і різновиди міжнародних переговорів, будову міжнародного переговорного процесу, проблеми, пов'язані з веденням міжнародних переговорів.

Студенти повинні вміти виокремлювати теоретичні і прикладні аспекти конфліктологічного знання; критично оцінювати різноманітні теоретичні підходи та школи, що існують в міжнародній конфліктології; практично застосувати теоретичні знання з аналізу міжнародних конфліктів; здійснювати підготовчу роботу до переговорів і безпосередньо проводити переговори, володіти навичками конфліктологічної культури, вміти застосувати конфліктологічні знання в своїй професійній та громадській діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 2,5 кредити ECTS.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади дослідження міжнародних конфліктів

Тема 1. Теоретичні підходи до аналізу міжнародних конфліктів.

Основні теорії міжнародного конфлікту. Три основні напрямки дослідження міжнародних конфліктів: «стратегічні дослідження», «дослідження конфлікту», «дослідження миру». Міжнародні конфлікти як об'єкт регулювання міжнародного права. Основні виміри міжнародних конфліктів. Міжнародні та національні центри дослідження конфліктів та миру..

Тема 2. Сутнісні характеристики міжнародних конфліктів.

Протиріччя в міжнародних відносинах, поняття міжнародних конфліктів і криз. «Міжнародні конфлікти» та «конфлікти у міжнародних відносинах», військові конфлікти, їхні ознаки. Причини, функції та структура конфлікту в міжнародних відносинах, і учасники міжнародних конфліктів. Динаміка міжнародних конфліктів.

Тема 3. Типи і форми сучасних міжнародних конфліктів.

Типологія міжнародних конфліктів. Традиційна класифікація конфліктів за ознаками, суб'єкт; об'єкт; стратегії сторін; рівень насильства; географічний масштаб і т. п. Вплив системних змін світових міжнародних відносин на форми і типи конфліктів. Особливості типів міжнародних конфліктів другої половини ХХ століття.

Тема 4. Транснаціональні конфлікти та міжнародний тероризм.

Поняття міжнародного тероризму. Фактори поширення та зростання ролі міжнародного тероризму. Основні риси сучасного тероризму. Суб'єкти терористичної діяльності, їхні стратегії та системи мотивацій, цілі та засоби. Організаційні структури сучасного міжнародного тероризму. Інформаційне забезпечення міжнародного тероризму. Проблеми боротьби з міжнародним тероризмом..

Тема 5. Управління міжнародними конфліктами. ООН і врегулювання міжнародних конфліктів

Поняття «управління міжнародними конфліктами». Проблема запобігання міжнародним конфліктам як одне з основних питань міжнародної політики. Втручання в міжнародні конфлікти. Регулювання міжнародних конфліктів: мета, функції, умови реалізації. Основні принципи міжнародного права щодо вирішення міжнародних конфліктів. Санкції ООН як механізм врегулювання міжнародних конфліктів. Діяльність ООН з підтримки миру: миротворчі операції, місії з підтримки миру..

Тема 6. Інститут міжнародних переговорів

Історія й основні етапи становлення інституту міжнародних переговорів. Найважливіші політичні конференції в історії світової дипломатії. Різновиди і форми міжнародних переговорів. «Човникова дипломатія». Переговори шляхом обміну листами, нотами, меморандумами й ін. Повноправні учасники переговорів. Склад і структура делегацій, що беруть участь у міжнародних переговорах. Спостерігачі на переговорах. Організація й проведення міжнародних переговорів. новітніх інформаційних технологій на форми й методи проведення міжнародних переговорів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва тем	Кількість годин				
		Усього	у тому числі			
			Л е к.	С е м.	І н д.	С Р
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дослідження міжнародних конфліктів і переговорів						
1)	Теоретичні підходи до аналізу міжнародних конфліктів.	14	2	2	5	5
2)	Сутнісні характеристики міжнародних конфліктів	14	2	2	5	5
3)	Типи й форми сучасних міжнародних конфліктів	14	2	2	5	5
4)	Транснаціональні конфлікти та міжнародний тероризм	14	2	2	5	5
5)	Управління міжнародними конфліктами. ООН і врегулювання міжнародних конфліктів	14	2	2	5	5
6)	Інститут міжнародних переговорів	20	4	4	5	7
	Разом за змістовним модулем 1	90	14	14	30	32
	Усього годин	90	14	14	30	32

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінар 1. Теоретичні підходи до аналізу міжнародних конфліктів. Сутнісні характеристики міжнародних конфліктів

1. Теоретичні підходи до аналізу міжнародних конфліктів. Основні напрямки дослідження міжнародних конфліктів: «стратегічні дослідження», «дослідження конфлікту», «дослідження миру».

2. Міжнародні конфлікти як об'єкт регулювання міжнародного права.

3. Поняття міжнародних конфліктів. Цілі, функції і засоби міжнародних

конфліктів. Військові конфлікти, їхні ознаки.

4. Поняття «структура міжнародного конфлікту». 7. Основні учасники міжнародних конфліктів і специфіка їх участі в міжнародних конфліктах.

5. Детермінація сучасних міжнародних конфліктів, методологія їх дослідження.

6. Динаміка міжнародних конфліктів.

Теми рефератів:

- Середовище протікання міжнародних конфліктів в умовах розпаду біполярної системи.
- Причини конфліктів в концепціях різних дослідників.
- Глобальні конфлікти нового і новітнього часу

Семінар 2. Типи й форми сучасних міжнародних конфліктів

1. Типологія міжнародних конфліктів.

2. Особливості типів міжнародних конфліктів другої половини ХХ століття – колоніальні війни; безпосереднє протистояння наддержав; локальні конфлікти за важливої опосередкованої участі наддержав; локальні конфлікти без важливої або за незначної участі наддержав.

3. Проблематика лі регіональних і локальних конфліктів.

4. Особливості конфліктів між великими державами в ХХ столітті.

5. Особливості конфліктів між великими державами й країнами, що розвиваються.

6. Конфлікти між країнами, що розвиваються, і їхньої особливості.

Теми рефератів:

- Інтереси України в регіональних конфліктах сучасності
- Теорія асиметричного конфлікту.
- Військові союзи і їхнє значення для оборони й нападу.
- Лінгвістичні аспекти глобальних і регіональних конфліктів

Семінар 3. Транснаціональні конфлікти та міжнародний тероризм

1. Природа тероризму. Поняття міжнародного тероризму.

2. Основні риси сучасного тероризму.

3. Суб'єкти терористичної діяльності, їхні стратегії та системи мотивацій, цілі та засоби. Організаційні структури сучасного міжнародного тероризму.

4. Використання тероризму в глобальних, регіональних і локальних конфліктах.

5. Інформаційне забезпечення міжнародного тероризму.

6. Проблеми боротьби з міжнародним тероризмом. «Глобальна війна проти терору» (GWOT –Global War on Terror).

Теми рефератів:

- Історія виникнення та розвитку тероризму
- Антитерористична діяльність

Семінар 4. Управління міжнародними конфліктами. ООН і врегулювання міжнародних конфліктів

1. Управління міжнародними конфліктами: поняття, умови, чинники.

2. Проблема запобігання міжнародним конфліктам.

3. Втручання в міжнародні конфлікти.
4. Регулювання міжнародних конфліктів: мета, функції, умови, ключові етапи проблеми легітимізації та інституалізації.
5. Способи і механізми врегулювання конфліктів. 6. Результати конфліктів. Постконфліктне будівництво.
6. Основні принципи міжнародного права вирішення міжнародних конфліктів.
7. Санкції ООН як механізм врегулювання міжнародних конфліктів.
8. Діяльність ООН з підтримки миру: миротворчі операції, місії з підтримки миру. Участь ООН у врегулюванні регіональних конфліктів.

Теми рефератів:

- Аналіз конкретних міжнародних і регіональних конфліктів і засобів їхнього врегулювання ООН та іншими міжнародними організаціями.
- ООН і її роль у боротьбі з міжнародним тероризмом.

Семінар 5. Інститут міжнародних переговорів.

1. Різновиди і форми міжнародних переговорів.
2. Міждержавні переговори та їхні особливості.
3. Переговори приватних фірм і їхня роль у світовому переговорному процесі.
4. «Човникова дипломатія».
5. Переговори шляхом обміну листами, нотами, меморандумами.
6. Суспільні і наукові форуми, семінари, симпозиуми, консультації.

Теми рефератів:

- Історія й основні етапи становлення інституту міжнародних переговорів.
- Найважливіші політичні конференції в історії світової дипломатії.

Семінар 6. Учасники (суб'єкти) міжнародних переговорів.

1. Повноправні учасники переговорів. Склад і структура делегацій, що беруть участь у міжнародних переговорах.
2. Спостерігачі на переговорах.
3. Інститут посередників і види «добрих послуг» на переговорах.
4. Посередництво держав, міжурядові і неурядові організації в ролі посередників.
5. Міжнародні конференції як інструмент багатосторонніх переговорів у глобальних, регіональних і групових, галузевих масштабах.
6. Специфіка дипломатичної роботи на конференції (вибори координаторів, кулуарна робота, лобювання й т.д.).

Теми рефератів:

- Аналіз конкретних міжнародних і регіональних конференцій і їхньої ролі у врегулюванні переговорного процесу.

Семінар 7. Організація й проведення міжнародних переговорів

1. Дипломатична і суспільна підготовка до переговорів, «переговори про переговори».
2. Робоча фаза на переговорах: створення комітетів, робочих груп, експертних комісій. Робота в кулуарах.

3. Пошук компромісних рішень, методи вироблення й узгодження рішень, лобіювання.

4. Заключна стадія досягнення домовленості: способи прийняття рішень і варіанти оформлення результатів переговорів: договори, угоди, домовленості, декларації, резолюції, комюніке.

5. Порядок ухвалення рішення про проведення переговорів.

6. Організація дипломатичних переговорів.

7. Інформаційний і пропагандистський супровід міжнародних переговорів, «публічна дипломатія», проблема гласності переговорів і елементи довірчості на дипломатичних переговорах.

Теми рефератів:

- Вплив новітніх інформаційних технологій на форми й методи проведення міжнародних переговорів

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва тем	ср
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дослідження міжнародних конфліктів і переговорів		
1.	Теоретичні підходи до аналізу міжнародних конфліктів.	2
2.	Сутнісні характеристики міжнародних конфліктів	2
3.	4 Типи й форми сучасних міжнародних конфліктів	2
4.	Транснаціональні конфлікти та міжнародний тероризм	2
5.	Управління міжнародними конфліктами. ООН і врегулювання міжнародних конфліктів	2
6.	Інститут міжнародних переговорів	4
	Разом за змістовним модулем 1	14

Методичні поради по написанню реферату

Реферат – це короткий виклад певної наукової або навчальної проблеми в письмовому чи усному вигляді. Реферат готується, як правило, на основі аналізу декількох джерел інформації, зміст котрих вільно і компактно викладається в доступній для розуміння формі.

Підготовлений у письмовому вигляді реферат оформлюється розбірливим почерком, відповідно з планом, розробленим студентом самостійно. Його обсяг складає не менш 7-10 сторінок. За бажанням студента, замість письмового реферату, він може підготувати публічний виступ на відповідну тему перед студентами групи на семінарському занятті. Тривалість такого виступу не повинна перевищувати 10-12 хвилин. Вимоги до змісту виступу такі ж самі, як до письмового реферату.

Вимоги до реферату. Реферат повинен носити характер самостійного дослідження запропонованої літератури. Текст реферату слід структурувати (виділити розділи, параграфи тощо). В ньому дається аналіз вивченої літератури та пропонується власна інтерпретація висновків і фактів, з якими ознайомився студент

під час роботи над основними джерелами.

Реферат оформлюється в окремому зошиті або на окремих аркушах паперу формату А-4. Сторінки реферату нумеруються. Перша сторінка – титульна, на другій міститься план реферату, наприкінці – список використаної літератури.

При виборі теми реферату можуть бути враховані наукові інтереси студентів. Студент може запропонувати власну тему реферату, яка для нього більш цікава з практичних і теоретичних поглядів. Ця тема повинна бути погоджена з викладачем.

Тематика рефератів

1. Середовище протікання міжнародних конфліктів в умовах розпаду біполярної системи.
2. Причини конфліктів в концепціях різних дослідників.
3. Глобальні конфлікти нового і новітнього часу
4. Інтереси України в регіональних конфліктах сучасності
5. Теорія асиметричного конфлікту.
6. Військові союзи і їхнє значення для оборони й нападу.
7. Лінгвістичні аспекти глобальних і регіональних конфліктів
8. Історія виникнення та розвитку тероризму
9. Антитерористична діяльність
10. Аналіз конкретних міжнародних і регіональних конфліктів і засобів їхнього врегулювання ООН та іншими міжнародними організаціями.
11. ООН і її роль у боротьбі з міжнародним тероризмом.
12. Історія й основні етапи становлення інституту міжнародних переговорів.
13. Найважливіші політичні конференції в історії світової дипломатії.
14. Аналіз конкретних міжнародних і регіональних конференцій і їхньої ролі у врегулювання переговорного процесу.
15. Вплив новітніх інформаційних технологій на форми й методи проведення міжнародних переговорів

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота студентів – написання есе на задану тему

Методичні вказівки студентам

Структура письмової роботи – есе, як правило, складається з таких компонентів:

- **Введення:** обґрунтування вибору даної теми (теоретична і практична значимість, актуальність), формулювання мети розкриття теми.
- **Розвиток теми:** розкриття теми на основі обробленого зібраного матеріалу, формулювання проміжних положень і висновків, їхня аргументація.
- **Висновок:** узагальнення й аргументовані висновки по темі із вказівкою значення висновків для розкриття тематики вивченого курсу.

Вимоги до письмової роботи:

- Робота повинна мати самостійний дослідницький характер.
- Обов'язково грамотне оформлення роботи (титульний аркуш, план роботи, посторінкові виноски, список літератури). Обсяг – 10 машинописних аркушів через 1,5 інтервалу, розмір – 14 пт, список літератури або джерел.

- Роботу треба підготувати до презентації, виступити з повідомленням на семінарському занятті і відповісти на питання.

При оцінці даної роботи враховується якість самої дослідницької роботи, її оформлення, презентація, відповіді на питання, своєчасність здачі.

Тематика індивідуальних завдань¹

1. «Третя сторона» в урегулюванні міжнародного конфлікту (на конкретному прикладі).
2. Арабо-ізраїльський конфлікт: оцінки українських політологів.
3. Взаємозв'язок внутрішньополітичних і міжнародно-політичних конфліктів.
4. Взаємозв'язок насильства й конфліктів на світовій арені.
5. Детермінація міжнародних конфліктів в умовах глобального розвитку.
6. Дипломатія й урегулювання конфліктів на світовій арені (на конкретному прикладі).
7. Інформаційна складова сучасних міжнародних конфліктів.
8. Карибська криза 1962 р. та її уроки для сьогодення.
9. Конфлікт і стабільність у даному регіоні (на конкретному прикладі).
10. Конфлікт на Корейському півострові: аналіз виникнення, розвитку, прогнозування перспектив.
11. Регіональні конфлікти: конфліктологічна карта СНД.
12. Регіональні конфлікти: конфліктологічна карта Європи (Азії, Африки, Америки – за вибором студента)
13. Миротворча діяльність України.
14. Міжнародні конфлікти й проблеми зовнішньої політики України.
15. Основні виміри політичних конфліктів (на конкретному прикладі).
16. Політичний лідер в умовах міжнародного конфлікту.
17. Попередження міжнародних конфліктів.
18. Посередництво в міжнародному конфлікті (на конкретному прикладі).
19. Право як засіб протидії на світовій арені.
20. Проблема Афганістану в конфліктологічному вимірі
21. Проблема Іраку в конфліктологічному вимірі.
22. Проблема сучасного піратства в конфліктологічному вимірі
23. Роль ООН (інших міжнародних організацій) у здійсненні миротворчества.
24. Українська політична наука про міжнародні конфлікти.
25. Співвідношення мети й засобів у міжнародному конфлікті.
26. Стратегія України в сучасних міжнародних конфліктах.
27. Сучасна типологія міжнародних конфліктів.
28. Сучасні підходи до розуміння конфліктів на світовій арені: проблеми і дискусії.
29. Тероризм і міжнародні конфлікти сучасності.
30. Урегулювання міжнародного конфлікту (на конкретному прикладі).

¹ Студент може вибрати і запропонувати викладачеві тему есе, що не входить у перелік тим, позначених у програмі, за умови обґрунтованості нової теми.

13.МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний),
- репродуктивний,
- проблемний,
- частково-пошуковий (евристичний),
- дослідницький.

9. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ – залік

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Теоретичні підходи до аналізу міжнародних конфліктів.
2. Міжнародні конфлікти як об'єкт регулювання міжнародного права.
3. Поняття міжнародних конфліктів. Цілі, функції і засоби міжнародних конфліктів.
4. Військові конфлікти, їхні ознаки.
5. Структура міжнародного конфлікту.
6. Основні учасники міжнародних конфліктів і специфіка їх участі в міжнародних конфліктах.
7. Детермінація сучасних міжнародних конфліктів, методологія їх дослідження.
8. Динаміка міжнародних конфліктів.
9. Типологія міжнародних конфліктів.
10. Природа тероризму. Поняття міжнародного тероризму.
11. Суб'єкти терористичної діяльності, їхні стратегії та системи мотивацій, цілі та засоби.
12. Організаційні структури сучасного міжнародного тероризму.
13. Використання тероризму в глобальних, регіональних і локальних конфліктах.
14. Інформаційне забезпечення міжнародного тероризму.
15. Проблеми боротьби з міжнародним тероризмом.
16. «Глобальна війна проти терору» (GWOT –Global War on Terror).
17. Управління міжнародними конфліктами: поняття, умови, чинники.
18. Проблема запобігання міжнародним конфліктам.
19. Втручання в міжнародні конфлікти.
20. Регулювання міжнародних конфліктів: мета, функції, умови, ключові етапи проблеми легітимізації та інституалізації.
21. Способи і механізми врегулювання конфліктів.
22. Основні принципи міжнародного права вирішення міжнародних конфліктів.
23. Санкції ООН як механізм врегулювання міжнародних конфліктів.
24. Діяльність ООН з підтримки миру: миротворчі операції, місії з підтримки миру.
25. Участь ООН у врегулюванні регіональних конфліктів.
26. Різновиди і форми міжнародних переговорів.
27. Міждержавні переговори та їхні особливості.

28. Склад і структура делегацій, що беруть участь у міжнародних переговорах.
29. Інститут посередників і види «добрих послуг» на переговорах.
30. Посередництво держав, міжурядові і неурядові організації в ролі посередників.
31. Міжнародні конференції як інструмент багатосторонніх переговорів у глобальних, регіональних і групових, галузевих масштабах.
32. Оформлення результатів переговорів: договори, угоди, домовленості, декларації, резолюції, комюніке.
33. Інформаційний і пропагандистський супровід міжнародних переговорів.
34. «Публічна дипломатія» та її роль у міжнародному переговорному процесі
35. Проблема гласності переговорів і елементи довірчості на дипломатичних переговорах.

10. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

усне опитування; оцінка за письмову роботу; контрольні роботи, виконання ІНДЗ, підсумковий письмовий модульний контроль.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Модуль I								ІНДЗ	МК	Загальна сума
Змістовий модуль I								12 балів	60 балів	100 балів
1с	2с	3с	4с	5с	6с	7с	Σ			
4	4	4	4	4	4	4	28			

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 – 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Тихомирова Є.Б. Міжнародні конфлікти: електронний курс лекцій / Тихомирова Є.Б. – Рівне: 2014. – 128 с.
2. Тихомирова Є. Б. Міжнародні конфлікти: метод. реком. для студ. напряму «Міжнародна інформація» / Є. Б. Тихомирова. – Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2014. – 22 с.

13. СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Капітоненко, М. Г. Міжнародні конфлікти : навчальний посібник для студентів ВНЗ / М. Г. Капітоненко. – К. : Либідь, 2009. – 352 с.
2. Міжнародне право: Навч. посібник / За ред. М. В. Буроменського / – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 336 с.
3. Кудрявцев В.Н. Юридическая конфликтология. – Москва, Российская академия наук, Центр конфликтологических исследований, 1995. – 316 с.
4. Арон Р. Мир і війна між націями. – К.: Юніверс, 2000. – 686 с.
5. Бенетон Ф. Введение в политическую науку / Пер. с фр. – М.: Издательство „Весь мир”, 2002. – 368 с.
6. Шеретов С. Г. Ведение международных переговоров: Учебное пособие. – Алматы: Данекер, 2004. – 154 с.
7. Принципы и установки для ведения международных переговоров. Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей ООН 8 декабря 1998 года. – <http://www.un.org/russian/document/convents/disputes.htm>.
8. Типовой согласительный регламент Организации Объединенных Наций для разрешения споров между государствами. – <http://www.un.org/russian/document/convents/dispute.htm>.
9. Декларация о культуре мира. – http://www.un.org/russian/document/declarat/culture_of_peace.html.
10. Декларация о мерах по ликвидации международного терроризма. – <http://www.un.org/russian/document/declarat/terrdec1.htm>.
11. Политическая конфликтология : Учебное пособие / Под ред. С. Ланцова. – СПб. Питер, 2080 – 319 с.
12. СППРІ 2013: Щорічник: Озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: Пер. з англ./Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру; Укр. центр екон. і політ. досліджень ім. О.Разумкова; Редкол. укр. вид.: Л.Шангіна (головний редактор) та ін. – К.: Заповіт, 2014. – 520. с. – http://www.razumkov.org.ua/upload/1394457868_file.pdf

Додаткова література

13. Бредихин О. Кипрский конфликт: попытка «отложенного урегулирования»? // МЭ и МО.2004, №10. – с. 58-63;
14. Введенская Т.Ю., Дзигумская Е.А. Международный терроризм: психологический аспект. – <http://psyfactor.org/terror2.htm>.
15. Володимир Пашинський В. Застосування міжнародного гуманітарного права під час збройних конфліктів / Володимир Пашинський. – Воєнна історія, 2003, № 2. – http://warhistory.ukrlife.org/2_03_4.htm.
16. Глобальные конфликты нового и новейшего времени. Учебное пособие / Под ред. Н.В. Паниной. – М.: 2005. – 117с.
17. Дериглазова Л.В. Конфликты в международных отношениях: Учебное пособие. Томск: Изд-во Том. ун-та, 2005. – 256 с.
18. Ибраева Галия. СМИ в военно-политических конфликтах XX века. – <http://psyfactor.org/lib/infowar3.htm>.
19. Кременюк В. А. Об исследовании международных конфликтов. – США. Канада: экономика, политика, культура. – 2001. – N 2. – С. 45-59.
20. Кременюк В. А. Современный международный конфликт: проблемы управления. – Международные процессы. – Том 1. Номер 1 (1). Январь-апрель 2003. – <http://www.intertrends.ru/one/005.htm>.
21. Лебедева М.М. Мировая политика: Учебник для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2003. – 352с.
22. Ломжець Юлія. Принципи міжнародного арбітражу як основний засіб забезпечення мирного вирішення міжнародних конфліктів. – <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=757>.
23. Манойло А.В. Мирное разрешение конфликтов: национальные концепции, модели, технологии / А.В. Манойло // Власть. – 2008. – N8. – С.79-84.

24. Манойло Андрей. Несиловое регулирование международных конфликтов. Культурно-цивилизационные парадигмы. – <http://www.perspektivy.info/print.php?ID=35983>.
25. Мировая политика: теория, методология, прикладной анализ / Отв. ред. А.А.Кокошин, А.Д. Богатуров. – М.: КомКнига, 2005. – 432с.
26. Морозов Е.М. О введении в научную практику понятия о стадиях вызревания международных переговоров. – library.mephi.ru/data/scientific-sessions/2008/t15/1-1-4.doc.
27. Мунтян М. А. Основы теории международных отношений. – М. : 2007. – 270с.
28. Поздняк Вячеслав. Концепции миротворчества в исследованиях проблем международной безопасности. – <http://review.w-europe.org/6/3.html>.
29. Пряхин В.Ф. Региональные конфликты на постсоветском пространстве (Абхазия, Южная Осетия, Нагорный Карабах, Приднестровье, Таджикистан). М.: ООО «Издательство ГНОМ и Д», 2002. – 344 с.
30. Путилин Б.Г.Международный конфликт (проблемы теории). – <http://www.xserver.ru/user/mezhk>.
31. Региональные конфликты современности: истоки, типы, пути решений. – <http://www.xserver.ru/user/regks/>
32. Санин А. Взгляды руководства США на возможные вооружённые конфликты. // Зарубежное военное обозрение. – 1990, №11. – С.3-9
33. Системная история международных отношений в четырех томах. 1918-2003. События и документы / Под ред. А.Д. Богатурова. – М.: Моск. рабочий, 2000. – <http://www.obraforum.ru/pdf/fourth.pdf>.
34. Тихомирова Є.Б. Регіональні та міжнародні конфлікти: миротворчість як політичний інститут – Слов'янський вісник: Збірник наукових праць. Серія „Історичні та політичні науки” Рівненського державного гуманітарного університету та Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету. Випуск 9. – Рівне: РІС КСУ, 2010. – С. 153-160.
35. Фельдман Д.М. Конфликты в мировой политике / Под ред. П. А. Цыганкова. – М.: МУБУ, 1997. – 128 с.
36. Фишер Р., Юри У. Путь к согласию, или переговоры без поражения: Пер. с англ. – М.: Наука, 1990. – 158 с.
37. Хрусталеv М.А. Методология анализа международных переговоров // Международные процессы. –2004. Т. 2, № 3 (6). Сентябрь - декабрь. – С.64-78.
38. Университет мира. Доклад Генерального секретаря. Шестидесят четвертая сессия. Генеральная Ассамблея ООН. – <http://www.ucease.org/PDF/SG%27s%20Report%20-%202009%20%28Russian%29.pdf>.

Інтернет-джерела

39. <http://conflict.net.ua/home>. – Конфлікт. Расследование. Досьє.
40. <http://edu.cirs.kiev.ua>. – Центр дослідження міжнародних відносин.
41. <http://jmi.nic.in>. – Центр Нельсона Манделі з питань миру і врегулювання конфліктів (Нельсон Мандела Центра и урегулирования конфликтов мира Nelson Mandela Centre for Peace and Conflict Resolution).
42. <http://psyfactor.org/lybr61.htm>. – «ПСИ-ФАКТОР» – інформаційний ресурсний центр з практичної психології. Розділ «Тероризм. Психологія тероризма»
43. <http://www.centrepeaceconflictstudies.org>. – Отвечая на конфликт (Responding to Conflict - RTC - В ответ на конфликт).
44. <http://www.centrepeaceconflictstudies.org/publications>. – Центр з питань миру і конфліктів.
45. <http://www.cgpac.sci.edu>. – Центр глобального миру і врегулювання конфліктів (Center for Global Peace and Conflict Studies).
46. <http://www.cjes.ru/news/?id=4249>. – Центр екстремальної журналістики. Розділ – Тероризм и СМИ.
47. <http://www.defence-ua.com/rus/about>. – Центр исследований армии, конверсии и разоружения.
48. http://www.ier.com.ua/ua/center_for_international_relations/about_center/ – Центр досліджень міжнародних відносин (ЦДМВ).

49. <http://www.inosmi.ru> – новини міжнародного життя.
50. <http://www.intertrends.ru>. – сайт журналу «Международные процессы»;
51. <http://www.ipolitics.ru>. – каталог документів (першоджерела і аналітика), політична карта світу, бібліотечка політолога (статті і матеріали), спецпроекти.
52. <http://www.iweir.org.ua> – Інститут світової економіки і міжнародних відносин (ІСЕМВ) НАН України.
53. <http://www.middleeast.org.ua/conflicts.htm>. – Близький Схід, міжнародні конфлікти.
54. <http://www.otago.ac.nz/humanities/ncpaes>. – Національний центр з питань миру у врегулювання конфліктів (National Centre for Peace and Conflict Studies).
55. <http://www.pdgs.org.ar/institutions/ins-dinamarca1.htm>. – Копенгагенський інститут досліджень проблем миру (COPRI- Copenhagen peace research institute).
56. <http://www.razumkov.org.ua>. – Центр О. Разумкова
57. <http://www.sipri.org/databases&rurl>. – Стокгольмський міжнародний інститут досліджень проблем мируа. База даних СІПРІ з миротворчих операцій.
58. www.apn.ru. – сайт Агентства політичних новин.
59. www.confstud.ru/content. – сайт міжнародної асоціації конфліктологів.
60. www.politjournal.ru – електронна версія «Политического журнала».

ЗМІСТ

1.	Вступ	3
2.	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
	<i>Опис навчальної дисципліни</i>	3
	<i>Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	3
3.	Програма НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
4.	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
5.	Теми семінарських занять	5
6.	Самостійна робота	8
	<i>Методичні поради по написанню реферату</i>	8
	<i>Тематика рефератів</i>	9
7.	ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ	9
8.	Методи навчання	11
9.	Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік	11
10.	МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ	12
11.	РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ	12
	<i>Шкала оцінювання (національна та ECTS)</i>	12
12.	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
13.	СПИСОК ДЖЕРЕЛ	13

